

SCHÖNBERGER ARMAND (1885-1974)

Dombos táj házakkal, 1924

Olaj, papírlémez, 45x39,5 cm
Jelezve balra fent: Schönberger A. 1924

Kezdő ár: 2 800 000 Ft / 8 750 EUR
Becsérték: 4 000 000 – 6 000 000 Ft
Estimated value: 12 500 – 18 750 EUR

1. Robert Delaunay: laon tornyai, 1912
Hamburger Kunsthalle, Hamburg

Schönberger Armand két világháború között készült képeinek nagy része portré, alakos kompozíció vagy a modern nagyváros életét feldolgozó városkép, kávéház, koncert, illetve külvárosi jelenet. Nem véletlen, hogy Kállai Ernő *Az új magyar pikktúra 1900-1925* című könyvében a Nagyvárosi környezetképek fejezete alatt tárgyalja Schönberger addigi munkásságát.

Akárcsak Egyrt korai korszakában, vagy Derkovitsot a 30-as években, őt is foglalkoztatták a társadalmi jelenségek, problémák. A Párizst is megjárt művészre nagy hatással volt Cézanne és Delaunay festészete, hazatérve pedig a tízes évek közepén a Kassák-körhöz csatlakozott. Mindez olyan mértékű változást hozott Schönberger szemléletében, hogy több korai, jószerezivel a nagybányai (neós) szellemben készült festményét maga szabdalta fel, deklarálva ezzel a gesztussal azok vállalhatatlanságát. A Tanácsköztársaság bukása után ugyan Schönberger nem tartott társaival, és nem vonult emigrációba, de határozottan a progresszív művészetek

mellett foglalt állást. A húszas-harmincas években készült városképek előzményei az 1923-as Belvedere kiállításán bemutatott grafikai lapok. Az aukcióra kerülő *Dombos táj házakkal* (1924) című kép egy külvárosi, határterületi nézőpontot ábrázol: hiányoznak belőle az emberek, az utcák, a házak rendezetlenek. A táj, dombok íve visszaköszön a kerítés és a házfalak vonulatán. A távolban kísért a város egyre magasabbra csúcsosodó épületeivel. Itt is megjelennek Schönberger jellegzetes csupasz, csúzli-formájú fái, amelyek tovább fokozzák az üres, ugyanakkor mégis zsúfolt terek rideg, fémszagú atmoszférájának érzetét. Schönberger jellegzetesen hideg színeket használ, kékes-zöldek, lilás-kékek vannak túlsúlyban, melyet ellensúlyoz egy-egy sárga házfal vagy narancsszínű háztető. A lemenő nappal az éjszaka fokozatosan beteríti a vidéket. Ezt a feszültséget a művész nemcsak a színekkel, hanem a lendületes ecsetkezeléssel és formaalakítással, továbbá a kubista, több nézőpontú térszemlélettel éri el.

FÖLDES LÉNA

